

novoles

14. november 1980

LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

17. NOVEMBRA BO REFERENDUM

Delavski svet temeljnih organizacij in delavski svet delovne organizacije so v času od 20. do 27. oktobra obravnavali in oblikovali predloge samoupravnih splošnih aktov, o katerih se bomo odločali na referendumu dne 17. 11. 1980. Kljub temu, da je bila do sedanjaja razprava temeljita in vsestranska in da bomo o teh akkih še razpravljali, smo se v strokovnih službah delovne skupnosti po posvetovanju z odgovornimi delavci v temeljnih organizacijah odločili, da pripravimo kratke povzetke vseh samoupravnih splošnih aktov, ki bodo predmet odločanja na referendumu. S temi povzetki želimo na čim enostavnejši način in na kratko pojasniti bistvene določbe teh aktov, da bomo vsi razumeli za kaj v bistvu gre in da bo naša odločitev na referendumu lažja. Vsi organi in razprave, ki so potekale do sedaj, so dale vso podporo predlaganim samoupravnim splošnim aktom.

AKTI DELOVNE ORGANIZACIJE

I. SAMOUPRAVNI SPORAZUM O DODELJEVANJU STANOVANJ IN POSOJIL ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO

V tem samoupravnem sporazumu gre za spremembe nekaterih določb obstoječega samoupravnega sporazuma o dodeljevanju stanovanj in posojil za stanovanjsko izgradnjo. Te spremembe so v naslednjem:

1. združevanje sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Vse TOZD oz. DSSS združujejo po 20 % svojih sredstev za stanovanjsko izgradnjo za kadrovska stanovanja in posojila, ostala sredstva pa se združujejo po občinskem principu tj. združujejo jih TOZD, ki imajo svoj sedež v isti občini.
2. Spremembe glede sofinansiranja nakupa stanovanj, tako da bomo pristopili k sofinansiranju le takrat, kadar se bo kandidat za tako stanovanje uvrstil na naši prednostni lestvici vsaj na 20 mesto.
3. spremembe v postopku dodeljevanja stanovanj in posojil za stanovanjsko izgradnjo (prednostno lestvico bo

spremljal skupen organ temeljne organizacije, ki združuje sredstva oz. delavski svet temeljne organizacije, če TOZD ne združuje sredstev, za kdrovska stanovanja oz. posojila pa odbor za medsebojna razmerja). Drugače ostane postopek nespremenjen.

4. Lastna udeležba

Pri tem je sprememba v tem, da mora vsak delavec plačati lastno udeležbo. Ta je od-

visna od vrednosti stanovanja in znaša od 1 – 10 % vrednosti stanovanja. Koliko mora vplačati posameznik, je odvisno od višine njegovega osebne dohodka na družinskega člana. Lastno udeležbo mora vplačati delavec v 5 letih od sklenitve stanovanjske pogodbe ali v enakih mesečnih obrokih ob vselitvi v stanovanje ali tako kot se dogovori z DS TOZD, v kateri je v delovnem razmerju. Po preteku 5 let od zadnjega odplačila, se delavcu vrnejo ta sredstva obrestovana s 4 % obrestno mero.

II. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

Te spremembe obsegajočasne sklepe, ki smo jih v tem

letu sprejeli na delavskem svetu delovne organizacije. Tu gre za nadomestila osebne dohodka za čas zastojev v proizvodnji ter za osebni dohodek delavca, ki ga le-ta prejme, če opravlja dela in naloge izven svojega delokroga. Obenem pa so v sporazumu popravljene določbe, ki niso bile v skladu s pravilniki TOZD o delitvi sredstev, ki posegajo v organizacijo dela, samoupravni sporazum o povračilu stroškov in samoupravni sporazum o delitvi sredstev skupne porabe.

III. SAMOUPRAVNI SPORAZUM O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA DELITEV SREDSTEV SKUPNE PORABE

Navedeni samoupravni sporazum je delavski svet delovne organizacije kot osnutek poslal v javno razpravo že 4. oktobra 1979 in ga oblikoval kot dokončno besedilo na seji 27. oktobra 1980. To pomeni, da je trajala razprava o sporazumu več kot eno leto. Razprava je bila temeljita, z vrsto pripomb, ki smo jih uspešno uskladili na seji delavskega sveta delovne organizacije dne 27. 10. 1980.

Ta samoupravni sporazum ureja vse prejemke, ki jih delavci prejemamo iz sklada skupne porabe, kot so: regres za letni dopust, jubilarne nagrade, nagrade ob odhodu pokoj, vprašanje izgradnje in nakupa počitniških kapacitet, regres prehrane na delu, razne dotacije in pomoči, kulturno življenje v TOZD in razvoj kulture, športno rekreacijske dejavnosti itd. Do sedaj smo imeli deloma to materijo urejeno v samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za

Brušenje sedežev v TOZD TG Dvor. Poleg prostorske stiske imajo na Dvoru tudi druge težave. Več o tem na 4. in 5. strani.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Delavec ob stroju v TOZD TG Dvor. V šali je bilo rešeno, da je stroj še iz „francjožefovskih“ časov.

Nepretrganost Titovega dela in naša revolucija

Štiredeset let po peti državni konferenci Komunistične partije Jugoslavije: neprekinjen čas ključnih bojov revolucionarnih sil za nastajanje novega, bolj človeškega in svobodnega sveta

Oktobra 1940 je bila v Dubravi, predmestju Zagreba, v popolni tajnosti peta državna konferenca KPJ; glede na obsežnost priprav število in sestav delegatov iz vseh pokrajin Jugoslavije je imela pomen partijskega kongresa. Vodil jo je tovariš Tito, ki je konferenco sklenil s preroškimi besedami: da bo prihodnja konferenca že v državi, prosti socialnega in nacionalnega pritiska. Tako se je tudi zgodilo.

Peta državna konferenca KPJ je pokazala organizacijsko moč, idejnopolično zrelost in trdnost partije. Na njej so določili in sprejeli pot, ki je pomagala jugoslovanskim komunistom, da so spoznali svojo

zgodovinsko odgovornost v usodnih dogodkih, ki so takrat trkali na naša vrata. To je bilo Titovo delo – brez njega in brez uresničenih sklepov 5. državne konference KPJ bi danes ne bilo naše nove skupnosti. Takrat in pozneje, ko je ilegalno predvojno delo partije postalo očitno vsem našim ljudem ter celotnemu svobodoljubnemu naprednemu svetu, se je potrdilo, da je bila komunistična partija Jugoslavije edina organizirana politična sila, ki je dojela usodni pomen zgodovinskega trenutka in vso jalovost protiljudske politike nekdanje države. Imela je toliko poguma in moči, da je ljudstvu jasno in odkrito povedala vso resnico o globoki družbeni krizi. Pokazala je na nevarnosti, ki so grozile državi in pogumno predstavila svoj program, ki je odpiral poti k rešitvam v skladu

(Nadaljevanje na 6. strani)

17. NOVEMBRA BO REFERENDUM

(Nadaljevanje s 1. strani)

delitev sredstev za osebne dohodke, vendar je bilo to urejeno tako načelno in neprecizno, da smo bili mnogokrat v velikih težavah pri sestavi plana skupne porabe, različna mnenja in stališča med posameznimi temeljnimi organizacijami itd. Z novim sporazumom bodo marsikatero težavo in problem glede skupne porabe odpadle. Ob tej priliki naj povemo tudi to, da smo na načelih iz tega sporazuma že izdelali in potrdili plan sklada skupne porabe v letih 1979 in 1980.

Bistvene novosti v tem sporazumu so naslednje:

- izločanje sredstev za skupno porabo je urejeno na novo
- vgrajeno je načelo, da TOZD praviloma sam pokriva vse potrebe skupne porabe, šele če tega ni zmožen mu priskočijo na pomoč ostali TOZD.
- definirani so tisti prejemki, za katere smo se dogovorili, da mora deliti vsak delavec Novolesa v enaki višini (regres za dopust, za prehrano, jubilantsko nagrado)
- natančno smo opredelili za katere namene združujemo sredstva na nivoju delovne organizacije
- opredelili smo, kateri programi skupne porabe so izključna pristojnost TOZD
- posebej smo poudarili planiranje sredstev skupne porabe

To so bistvene zadeve, ki smo jih imeli namen pojasniti v tem povzetku, natančneje pa se lahko s temi zadevami seznanite v celotnem tekstu samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev skupne porabe.

AKTI TEMELJNE ORGANIZACIJE

I. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O RAZPOREJANJU DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA TER OSNOVAH IN MERILIH ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

V sprememba in dopolnitvah tega pravilnika gre za uskladitev s samoupravnimi splošnimi akti delovne organizacije tj. s samoupravnim spora-

zumom o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke, samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev skupne porabe in samoupravnim sporazumom o povračilu stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog, obenem pa tudi za uskladitev s pravilnikom o vrednotenju zahtevnosti dela in ugotavljanju njegove sestavljenosti.

II. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O VREDNOTENJU ZAHTEVNOSTI DELA IN UGOTAVLJANJU NJEGOVE SESTAVLJENOSTI

Tu gre za spremembo vrednotenja enostavnega dela, ki znaša 29 točk zahtevnosti. Pred prenosom osebnih dohodkov na računalnik je bilo enostavno delo ovrednoteno s 30 točkami zahtevnosti. Količniki sestavljenosti posameznih del in nalog so bili določeni po 3 točki v grupi dela. Ob prehodu iz grup na točke (ta prehod je bil narejen ob prenosu obračuna osebnih dohodkov na računalnik), bi večini delovnih nalog in opravil padla sestavljenost. Zato je bil storjen premik, tako da smo šteli, da je sestavljenost grupe določena po 2. točki v grupi, s tem pa smo morali zmanjšati vrednost najbolj enostavnega dela za 1 točko. S tem se je dejansko zmanjšala sestavljenost samo prvi točki v grupi dela.

V pravilniku je sedaj določena formula za izračun sestavljenosti in količniki sestavljenosti del in nalog, ki so ovrednotene z 1 do 20 točk zahtevnosti.

III. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA TEMELJNE ORGANIZACIJE OZ. DSSS

Pri tem gre za spremembo dejavnosti TOZD, ker dosedaj nišmo imeli urejene prodaje deklariranih izdelkov, zato smo to sedaj vnesli v statut TOZD.

Druga sprememba se nanaša na delovanje samoupravnih delovnih skupin, pristojnosti, odločanje itd. Te spremembe glede delovnih skupin so vnese-ne v statute tistih TOZD, kjer so delovne skupine dejansko vpeljane.

Ne samo boljši delovni pogoji

Asfaltiranje je bilo opravljeno v dogovorjenem času.

V TOZD TPI in žaga Soteske so se v zgodnjih jesenskih dnevih pojavili stroji Cestnega podjetja iz Novega mesta z namenom, da pripravijo in prevlečejo z asfaltno maso cca 6000 m² površin. Že dalj časa so TOZD pestile težave, kako se izkopati iz preostalega blata, ki se je ustvarjalo predvsem na skladišču hlodovine ter prenašalo na ostale asfaltno površine. Na skladišču hlodovine so bili vsled tega sila slabi delovni pogoji, tako za krliščne delavce kot za delavni stroj VOLVO, katerega nenehno lahko vidimo na temu delu TOZD-a. Zaradi tako slabih delovnih pogojev je DS TOZD v začetku leta 1980 sprejel plan investicij in investicijskega vzdrževanja v katerem je tudi plan ureditve navedenih delov TOZD. Na osnovi sklepa, je bila podpisana pogodba s Cestnim podjetjem za asfaltiranje planiranih površin v znesku 1.800.000,00 din. Tako kot je bilo dogovorjeno in zapisano se je Cestno podjetje, kljub slabim govoricam katere krožijo v zvezi s tem podjetjem, izkazalo z dogovorjenimi termini kakor tudi z ažurnim izvajanjem del. Pri sami pripravi terena so se pokazala nekatera dodatna dela oziroma nepredvideni izkopi, kateri bodo povzročili tudi dodatno finančno obremenitev za TOZD.

Proizvodnja žaganega lesa

Poleg boljših delovnih pogojev pričakujemo oziroma predvidevamo, da bo pripomogla asfaltna površina k večji produktivnosti na skladišču hlodovine kot tudi v proizvodnji žaganega lesa. Iz dosedanjih analiz je bilo ugotovljeno, da je zaradi blata v katerem so tudi drobci peska, na hlodovini

potrebno pogosteje menjati žage polnojarmenika pri tem pa izgublamo dragoceni proizvodni čas, kot tudi hitrejšo izrabo žaganih listov.

Če bi se naša predvidevanja uresničila, bi se pri enakem številu izmen kot so planirane za leto 1980 pridobili 155 ur proizvodnjega časa v katerem bi razžagali cca 1500 m³ hlodovine in s tem dvignili produktivnost za 4%. Kot kaže izračun lahko trdimo, da je za proizvodnjo žaganega lesa to veliko pridobitev.

Upoštevač dosedanje izkušnje in sklepe, ki jih je sprejela Skupščina SR Slovenije v januarju 1980 glede nadaljnjega podružabljanja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in dopolnjevanja enotnega varnostno-obrambnega sistema, je Predsedstvo Republiške konference SZDL dne 3. junija 1980 sklenilo, naj se akcija NNNP izvede tudi v letu 1980, ter določilo osnovne smotre akcije z namenom, da bi storili kvaliteten korak naprej pri gradnji celotnega varnostnega sistema naše družbe. Obenem je sprejelo zasnovo letošnje akcije.

Glavni smotri akcije so:

1. da bo politično-mobilizacijska in množična; to pomeni, da moramo z vsestransko in široko aktivnostjo družbeno-političnih organizacij zagotoviti množično sodelovanje sistema pri reševanju prioritarnih problemov s področja obrambe in

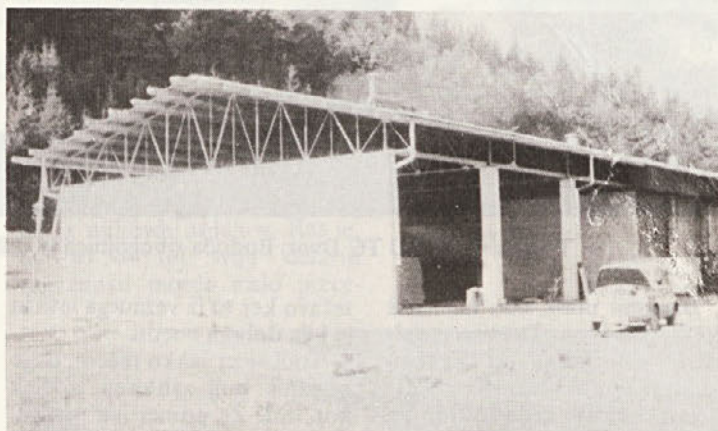
Proizvodnja plastificiranih iveric

Tudi za tovrstno proizvodnjo se zastavljeni cilji za investicijsko izgradnjo v letu 1980 izpolnjuje. Pridobili so težko pričakovani podaljšek proizvodnje hale in s tem cca 250 m² skladiščnih površin namenjenih za skladiščenje osnovne surovine za to proizvodnjo, danes že zelo dragih ivernih plošč. Možno bo vskladiščiti cca 500 m³ iveric. V sklopu podaljška je bilo tudi položeno cca 1400 m² asfalta kar zajema sam podaljšek, obvozna cesta in prostor za razkladanje iveric. Obstoječi in

na novo zgrajeni prostor bo nam omogočil v naslednjem srednjeročnem programu morebitno spremembo programa proizvodnje saj ugotavljamo, da je prodaja plastificiranih profilov vedno težja in da bo ta proizvodnja, vsled vse večjega prehoda izdelovanja pohištva na masivo, preživela.

Ob navedenih pridobitvah pa se ne smemo uspravati. Mnogo je še odprtih vprašanj, v zvezi z izboljšanjem delovnih pogojev, v proizvodnji žaganega lesa, ki jih bomo morali rešiti v najkrajšem času ali pa si zadati kot cilj v letu 1981.

J. F.

Novi prizidek je dobil streho.

Kakšna je vsebina in potek akcije NNNP v letošnjem letu?

zaščite ter pri usposabljanju in preverjanju usposobljenosti; doseči moramo, da bosta SLO in družbena samozaščita postala ne samo interes, ampak široko družbeno gibanje delovnih ljudi in občanov.

2. da prispeva k nadaljnemu podružabljanju SLO in družbene samozaščite; podružabljanje tega področja bo še naprej ena izmed najpomembnejših nalog pri uresničevanju pravic in odgovornosti delovnih ljudi in občanov;

3. da prispeva k usposabljanju delovnih ljudi in občanov, zlasti mladine, za uresničevanje njihovih nalog na področju SLO in družbene samozaščite ter predvsem k usposabljanju za vodenje oboroženega boja, kar je ena izmed osnovnih nalog letošnje akcije;

4. da prispeva k uspešnemu reševanju aktualnih problemov na področju mobilizacije, urejanja ozemlja, nadaljnjega razvoja

samozaščite ter predvsem k dopolnjevanju obrambnih in varnostnih načrtov. Posebej je treba poudariti, da v letošnji vaji sodelujeta tudi Jugoslovanska ljudska armada in teritorialna obramba, in sicer v njenem programu vaj.

Temeljni nosilci politične akcije so organizacije SZDL skupaj z drugimi družbeno-političnimi in družbenimi dejavniki ter drugimi nosilci SLO in družbene samozaščite na vseh ravneh. Komiteji za SLO in družbeno samozaščito ter centri za informiranje in propagando se vključujejo v akcijo v skladu s svojo vlogo. V občinah skrbijo za programiranje, usmerjanje in usklajevanje aktivnosti občinske konference SZDL in njihovi koordinacijski odpori za SLO in družbeno samozaščito. V krajevnih skupnostih uskakujejo konkretne aktivnosti vodstva krajevnih (Nadaljevanje na 6. strani)

Obisk v TG Dvor – Obisk v TG Dvor – Obisk v TG Dvor

Pogled na TOZD TG Dvor. Bodoča ribogojnica je „tik ob plotu“ TOZD.

Današnji obisk smo namenili TOZD TG Dvor. Tovarna gugalnikov na Dvoru pri Žužemberku je ena od manjših TOZD v naši delovni organizaciji. Da bi izvedeli, s kakšnimi težavami se srečujejo pri svojem delu, smo zaprosili vodilne in družbeno-politične delavce, da nam opišejo svoje delo in težave s katerimi se srečujejo. Ljubezljivo so se odzvali na našo prošnjo in povedali

Andrej Završek – dir. TOZD TG Dvor:

„Doseganje fizičnega plana v proizvodnji je slabo. Za to je več vzrokov. Predvsem bi veljalo poudariti, da smo gradili plan za leto 1980 izključno na proizvodnji stolov, hkrati bi lahko rekli, da smo si zastavili preveč ambiciozni plan.“

V mesecu marcu smo glede na potrebe pričeli izdelovati gugalnike in to v začetku 1/3 gugalniki 2/3 stoli. Kasneje pa se je to razmerje 1:2 spremenilo v skoraj 1:1. S tem, da je bila proizvodnja vezana na gugalnike smo bili v večji meri vezani na dobavitelje surovin iz Novolesa – torej domače dobavitelje. Znano pa je, da nam v Novolesu primanjkuje sušilnih kapacitet. Kaj to pomeni v proizvodnji gugalnikov pa že tako vemo.

V proizvodnji stolov smo vezani na domače kooperante predvsem na sedež in naslonjalo. Slednja ne predstavljajo tako

težavo ker so iz vezanega lesa in je bila dobava v redu.

Tudi sicer lahko rečem, da je gugalnik bolj zahteven izdelek kot stol. Za primer naj povem, da v našem TOZD nekako lažje izdelamo en kontejner stolov (3500 kom) kot pa en kontejner gugalnikov (1650 kom). Tudi cenovni efekt je v prid stolov in ne gugalnikov. Prav nas je vodilo, da smo naš plan

Andrej Završek

proizvodnje gradili na izdelavi stolov. Dogodki v teku leta pa so zahtevali omenjeno spremembo proizvodnje.

V zvezi z zunanjimi kooperanti, ki nam izdajajo stružene elemente iz Kočevja, Varaždina in Pleternice, naj povem, da ima vsak po en ali več tipov stolov. Kompletata pri nas pa je zelo težka, ker nam

kooperanti ne izdajajo samo enega elementa kar pomeni, da morajo vsi ostali elementi počakati nanj. Tako se nam že tako velika prostorska stiska v TOZD povečuje z gotovimi elementi, ki čakajo na posamezne elemente (od kooperantov), ki bi tvorili celoto. Trenutno imamo takih čakajočih elementov 170.000, kar predstavlja nekako 90 – 100 box – palet.

Z metodo ugotavljanja strojnih kapacitet, ki jo uvajamo, smo ugotovili, da imamo premajhne kapacitete na nekaterih strojih, odnosno so manjše kot smo jih popreje ocenjevali. Hkrati pa ugotavljamo, da imamo na posameznih strojih tudi nekaj malega v rezervi. Sicer pa se najdejo pri nas tudi izredno zastareli stroji, ki nikakor ne odговarjajo proizvodnemu procesu v TOZD.

Posebno veliko izgubo nam predstavlja notranji transport, ki je nefunkcionalen zaradi starih prostorov, ki niso bili namenjeni takemu proizvodnemu procesu. Stavba je pod spomeniškim varstvom in zaradi tega niso možne kake posebne spremembe. Hkrati pa nas utesnjuje še gradnja nove ribogojnice, ki se praktično začne ob naši ograji. Med proizvodnima zgradbama pa za nameček teče še cesta Dvor – Kočevje.

Omenil bi še načrte za srednjeročno obdobje. Načrtujemo rekonstrukcijo obstoječih prostorskih kapacitet in z odkupom ter rekonstrukcijo zgradb,

ki gravitirajo v ta naš kompleks, bi nekako razrešili prostorsko problematiko TOZD. Težava je tudi v slabi ventilaciji, ki se v TOZD ni nikoli reševala kompleksno. To vprašanje bomo morali čimprej ustrezno rešiti. Glede povezovanja TOZD TG DVOR v KS in sam prostor v katerem smo, bi lahko rekli, da je dobro, tako na gospodarskem, kot na družbenopolitičnem področju.

Kljub vsem težavam, ki jih imamo računamo, da bomo planirani prihodek, dosegli, kar pa za fizični obseg proizvodnje ne moremo trditi, prav zaradi omenjenih težav.

Vodja proizvodnje Brane Petrovič: „Težav, s katerimi se srečujemo v proizvodnji je več. Na prvem mestu je surovina, oziroma so izdelki, ki jih dobivamo iz kooperacije. Imamo pet kooperantov, ki se seveda vsa k zase srečuje s težavami. Njihove težave pa so posredno tudi naše.“

Potem je tu še prostorska stiska, zastarela strojna oprema, pa neustrezni notranji transport, ki nam po moji oceni pobere okoli 20% delovnega časa. Prav tu bomo morali poiskati ustrezne rešitve. Poleg naštetega je tu še odsotnost. Imamo eno največjih odsotnosti v DO Novoles, kljub temu, da smo eden najmlajših h TOZD. Vzrok za tako stanje je predvsem v strukturi naši h delavcev ki imajo poleg dela v TOZD še dodatno delo na svojih kmetijah.

Tov. Petrovič je tudi sekretar OO ZK v TOZD TG Dvor. V zvezi z delom OO ZK je dejal: „Naša OO ZK je zelo mlada saj

Zunanost proizvodnih prostorov.

Brane Petrovič

je bila ustanovljena šele pred dvema letoma. Trenutno šteje osem članov, kar je skoraj deset procentov zaposlenih v TOZD. Članstvo pa bomo številčno v kratkem še okrepili. Naše delo, ki je v prvi vrsti vključevanje v razreševanje problemov v TOZD, pa povezujemo tudi v svetu OO ZK na nivoju KS Žužemberk.

Predsednik OO ZSMS TOZD TGD Andrej Pečjak, ki dela v TOZD kot tehnolog površinske obdelave je o delu OO ZSMS dejal, da je bila pred nekaj leti mladina v TOZD dokaj neaktivna zato so zamenjali vodstvo in pričeli z delom. Nato pa je dodal: „Izredno dobro smo povezani z mladino z Dvora. V povezavi z njimi izvajamo večino akcij. Prav tako se povezujemo z mladino KS Žužemberk v okviru koordinacijskega sveta. Številčno smo v TOZD zelo močni, saj je več kot tretjina zaposlenih v TOZD TG Dvor“

Jožica Štangelj

članov naše osnovne organizacije. Nekaj delovnih akcij je bilo v okviru urejanja okolice TOZD. Urejamo tudi logarnico na Daleč hribu v Rogu, ki smo jo dobili v najem in jo bomo usposobili za nekaj počitniški dom. Želel bi, da se bi v naši osnovni organizaciji vključili v delo prav vsi, tudi tisti, ki sedaj niso preveč zagreto sodelovali.

Sicer pa se vključujemo v delo ostalih DPO v TOZD in DO Novoles,“ je zaključil Andrej Pečjak.

Predsednica OO ZS TOZD DVOR Jožica Štangelj – delavka v montaži je povedala, da se vključuje sindikat v delo sindikalne konference DO Novoles. Tudi sicer ne držijo prekrižane roke. Organizirali so ekskurzijo v Varaždin kjer so si ogledali proizvodnjo pri njihovem kooperantu.

Organizirali so tudi ogled grobnice tov. Tita.

Sicer pa se OOZS v ključuje v delo ostalih DPO v TOZD.

Vodja splošne službe Tatjana Šoško je k vsemu dodala še nekaj podatkov o TOZD TGD, ko je dejala: „Zaposlenih je 89 ljudi. Od tega je 60% žensk in 40% moških. Fluktuacije praktično ni. Razmerje režija proti proizvodnji je 25:75. Na prvi pogled je odstotek rezijskih delavcev zelo velik, vendar jih je glede na specifično TOZD samolotoliko kolikor jih nujno potrebujemo. V zvezi s stanovanjsko problematiko, bi lahko rekla, da je praktično skoraj ne poznani, kar lahko ugotovimo po evidenci prošelj, ki jih ima KSS v DO Novoles. Tudi prosilcev kreditov za individual-

Tatjana Šoško

no izgradnjo skorajda ni, saj smo imeli samo enega.

Kaj bi lahko zapisali ob zaključku tega zapisa z obiska v TOZD TG DVOR? Kolektiv je izredno mlad. Zaposleni so pripravljeni delati, kar je razvidno iz njihovih uspehov. Res je, da so v tej svoji delavni zagnanosti morda malo prece-

Andrej Pečjak

nilni svoje zmogljivosti, ki so si jih zadali v planu za letošnje leto.

Vsekakor pa je pohvalno, da se z vsemi težavami s katerimi se srečujejo, spopadajo odločno in kar je najvažnejše enotno.

In prav je tako!

Tekst in foto: V. KASTELIC

V skromnem razstavnem prostoru si obiskovalec lahko ogleda proizvode TOZD.

Kakšna je vsebina in potek akcije NNNP v letošnjem letu?

(Nadaljevanje s 3. strani)

organizacij SZDL skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Medobčinski sveti SZDL in vodstva drugih družbenopolitičnih organizacij na medobčinski ravni so usmerjevalci in usklajevalci politične aktivnosti na svojem območju. V republiki je usklajevalac med vsemi republiški organi in organizacijami Svet za SLO in družbeno samozaščito pri predsedstvu RK SZDL. Če se pokaže potreba, lahko posamezni nosilci ustanovijo delovne skupine ali komisije.

Do 30. septembra 1980 je treba v vseh krajevnih skupnostih, tozdih ter drugih delovnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih s področja gospodarstva in negospodarstva, družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah in društvih ter družbenopolitičnih skupnostih in njihovih organih in organizacijah izdelati program aktivnosti za celotno akcijo.

Od 1. oktobra je treba intenzivno usposabljanje delovne ljudi in občane in vse ostale

družbene dejavnike za aktivnosti iz sprejetega programa.

Do 1. marca 1981 je treba v občinah oziroma v okviru medobčinskih svetov na osnovi varnostnih in vojaško-političnih ocen ter globalnih usmeritev sprejeti predpostavke, na podlagi katerih bo potekalo praktično preverjanje usposobljenosti. V okviru predpostavke je treba konkretno opredeliti in uskladiti aktivnosti, ki jih bodo med preverjanjem izvajale posamezne temeljne samoupravne in druge skupnosti ter združenje občanov.

Preverjanje usposobljenosti na podlagi predpostavk bo potekalo v aprilu in maju 1981. Konkreten čas preverjanja določijo, v skladu z nosilci akcije v občini, medobčinski sveti brez vnaprejšnje objave; pri tem morajo upoštevati izvedene aktivnosti pri usposabljanju prebivalstva ter drugih izvajalcev nalog v akciji. Medobčinski sveti SZDL usklajujejo čas praktičnega preverjanja s Svetom za SLO in družbeno samozaščito pri predsedstvu RK SZDL.

Pri programiranju in izvajanju aktivnosti morajo vsa republiška vodstva družbenopolitičnih organizacij, upravni organi, samoupravne interesne skupnosti, zveze in združenja ter druge ustanove dajati vso pomoč ustreznim organom in institucijam v občini. Občinske skupščine z izvršnim svetom in upravnimi organi, občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij, strokovne zveze in druge organizacije pa dajejo maksimalno pomoč krajevnim skupnostim, temeljnim organizacijam združenega dela, družbenim organizacijam in društvom ter drugim samoupravnim skupnostim in organizacijam.

Za uspešno izvedbo akcije NNNP 80 je izrednega pomena, da vsi nosilci odgovorno sodelujejo pri izvajanju zastavljenih nalog. Še zlasti je pomembno, da družbenopolitične organizacije razvijajo široko družbenopolitično aktivnost za politično mobilizacijo vseh delovnih ljudi in občanov ter drugih dejavnikov pri vključevanju v letošnjo akcijo.

I. HORVAT

Kdaj bo drugače v kmetijskem izvozu?

La ni smo v Jugoslaviji dosegli doslej rekorden izvoz kmetijskih pridelkov. Na tuja tržišča smo jih prodali za pribl. 720 milijonov dolarjev, od tega:

živinorejskih proizvodov za 310, sadja in vrtnin za 138, tobaka za 82, pijač za 66, ribjih konzerv za 28 in sladkorja za 28 milijonov dolarjev. Hkrati pa smo uvozili iz tujih držav kmetijskih pridelkov za 977 milijonov dolarjev, od tega: žita za 270, sadja za 158, kave, čaja in začimb za 284 in soje ter ribje moke za 88 milijonov dolarjev. Primanjkljaj je znašal torej kar 257 milijonov dolarjev.

Boj proti lakoti še ni dobljen

Na drugem svetovnem kongresu o prehrani so leta 1970 v Haagu menili, da je boj proti lakoti v svetovnem merilu dobljen. Žal se to ni uresničilo in vedno bolj smo lahko zaskrbljeni. Žitni primanjkljaj dežel v razvoju se je od 16 milijonov ton v letu 1970 povzpел že na 71 milijonov ton, kot so to ugotovili za leto 1978. Tja do leta 1985 se utegne povečati celo na 90 ton žit.

Nepretrganost Titovega dela in naša revolucija

(Nadaljevanje z 2. strani)

z resničnimi koristmi ljudstva in države.

Sklepi konference so zato pomenili hkrati tudi dolgoročni akcijski program KPJ. V partiji se je z delom 5. konference razvil nov duh: samostojnost, pogumnost in samokritičnost. Pri prehoji položaja in sprejemanja ciljev ter metod politične akcije. Zdaj, ko gledamo na teš usodne dogodke z rahle štedesetletne časovne odmaknjenosti, lahko v celoti dojamemo, kaj je to ilegalno srečanje vodstva revolucionarne delavske partije leta 1940 pomenilo. Konferenca je pokazala, da je KPJ premagala svoje notra nje slabosti in zagotovila trdno idejnopolitično enotnost. Kot pomembna politična sila je zdina mogla, hotela in znala opeljati delavski razred ter naše narode v boj za socialno in narodnostno svobodo. Njenih 12.000 članov je v začetku ulija 1941 „juriša lo v nebo“. Mi in vsi, ki so po njihovem vetlem zgledu šli v revolucio-

nami boj, so reši li čast domovine, priborili svobodo ljudstvu in ustvarili temelje za celotno vizijo socializma kot svetovnega procesa.

Danes ima ZKJ pribl. 1.900.000 članov. Nikoli v zgodovini naše partije njene zmogljivosti niso bile večje kot so zdaj. Za uresničitev odgovornih stabilizacijskih nalog se mora ZKJ predvsem usmeriti tudi sama k sebi. Ko poziva vse socialistične sile v državi k ureditvi številnih odprtih vprašanj naše stvarnosti, ZKJ hkrati dosledno na daljuje revolucionarni boj delavskega razreda za spremembe njegovega gospodarskega in družbenega položaja.

Ti tova misel in delo sta bila dosledno razredno opredeljena. Kot komunist – revolucionar je navdihoval in vodil ves naš družbeni razvoj. Njegovo delo živi in mora živeti, da bi, kot je dejal o pomenu 5. državne konference KPJ Stevan Doronjski, lahko na svoj lastni revolucionarni na čin živela naša družba in naša zveza komunistov.

Mnozica elementov čaka na kompletacijo. Posnetek je iz preutesnjenega skladišča v TOZD TG Dvor.

GRIPA

Približuje se zimsko obdobje in spet se začne rajanje sodobne virusne pošasti – virusa gripe. Sama bolezen ni posebej terapevtski problem. Problem niso posamezni primeri za sebe, razen občutljive populacije otrok in starejših, večji problem so velika nalezljivost, oziroma epidemijski izbruh te bolezni. Zaradi tega je potrebna akcija vseh zainteresiranih v preprečevanju te bolezni. Kot vemo je mogoče preprečiti oz. zmanjšati težino bolezni z efikasno vakcinacijo. Da bi vakcinacija bila efikasna, potreben je maksimalen odziv med prebivalstvom ter popolna „precepljenost“ oz. zaščita daje idealen rezultat.

INFLUENZA – GRIPA

Influenca (gripa) je kratkotrajna bolezen katero povzroči virus. V zgodovini je bila že poznana v petem stoletju pred našim štetjem. Ime so ji dali Ri mljani (influe – vplivati). V srednjem veku so bolezen opisovali kot potenje. V 20. stoletju sta bili dve veliki epidemiji (pandemiji) in sicer od 1918 do 1919 „španska gripa“ in leta 1957 kot „azijska gripa“.

Gripo povzročijo pravzaprav trije različni virusi influence in sicer virus A, B in C. Vsi trije virusi povzročajo enako sliko bolezni s specifično odpornost-

jo za vsaki tip virusa. Vi rusi so občutljivi na temperaturo nad 56°C, na sobni temperaturi lahko živijo nekaj dni. Pri zelo nizki temperaturi živijo neomejeno dolgo (od -76°C).

Za te viruse je karakteristično, da so zelo nestabilni. vsaka nova epidemija povzročena je z novim „soji“ virusom.

Bolezen je razširjena po vsem svetu. Pojavlja se občasno, epidemijsko ali pandemijsko. Epidemije influence A se ponavljajo vsake 2 – 3 leta, dočim tip B vsakih 4 – 5 let. Epidemije influence A so obsežnejše dočim so epidemije influence B bolj v ožjih okvirih. Zaradi tega je v epidemijskem pogledu pomembnejša epidemija influence A.

Bolezen se pojavlja v vseh letnih obdobjih in ne samo v zimskih mesecih. Enako so občutljivi vsi ljudje vseh starosti in ras. Izvir bolezni je lahko zdrav ali bolan človek. Bolezen se prenaša z kapljicami, izvrženimi iz gornjih dihal v času govora, kašljanja, kihanja in podobno.

Prenos je lahko neposreden ali posreden preko predmetov. Po preboleli bolezni ostaja specifična odpornost, ki traja 6–8 mesecev. V sliki bolezni se v začetku pojavijo splošni znaki: mrzlica, vročina, bolečina v celém telesu, glavobol, slabost, eventuelno bruhanje. Vročina raste do 39° se vrtil od 38° –

39°C. Temperatura traja 2 – 3 dni; največ 6 dni. Razen splošnih znakov so še grlobol, z občutkom izsušenosti in nahod, solzenje in pečenje v očeh, strganje v grlu, zelo suh kašelj.

Razen dihalnega sistema je lahko tudi zajet prebavni trakt. Vsekakor je pri tem važen pojav driske, ki ne sodi k gripi pač je lahko vnetje čreves. S strokovnega stališča je neupravičeno govoriti o črevesni gripi.

Komplikacije so najpogosteje posledica bakterijskih infekcij (vnetje notranjega ušesa, sinusov, bronhijev in pljučnice).

Specifičnega zdravljenja ni. V času temperature je potrebno ležanje. V začetku se predpisujejo sredstva proti temperaturi in bolečinam (Andol, Aspirin, Aminopirin, C-vitamin). V slučaju komplikacij pa antibiotiki. Razen tega karantena, izolacija pacienta.

Najboljši efekt ima zaščita – vakcinacija inaktiviranim virusom (podkožen) ali z živim virusom (v nos). Živa vakcina daje zaščito za 6 mesecev (ne priporoča se edino pri otrocih pod 7 let starosti).

V nekaj vrstah

Avgustov „zaustanek“ novorojenčkov v Sloveniji

Ko nec avgusta letos je živel v Sloveniji 1,903.460 prebivalcev, od konca julija do konca avgusta pa se je število prebivalstva v naši republiki povečalo za 841 oseb. Koefficient naravnega prirasta je bil letos avgusta izredno nizek; glede na podatke za januar, ko je bila njegova vrednost komaj 1,51, je avgusta dosežena druga letošnja najnižja vrednost – 5,2.

V letošnjem avgustu se je v Sloveniji rodilo 2.287 živih in 7

mrtvih otrok, medtem ko se je lani poprečno rodilo na mesec v Sloveniji po 2500 otrok.

Na mesec lani 1548 umrlih ljudi

V letu 1979 je umrlo v Sloveniji 18.574 ljudi ali 1548 poprečno mesečno. V času od septembra 1979 do avgusta 1980 se v primerjavi z obdobjem leto dni prej koefficient na 1000 prebivalcev ni spremenil (9,8). Vrednost tega koefficienta za avgust 1980 je že nižja – 8,9.

Pravnomočno izrečeni ukrepi od 1. 10. do 27. 10. 1980

TOZD TAP:

1. MILAN GLIHA: – uživanje alkohola med delom – javni opomin.

2. FRANC URBANČIČ: – uživanje alkohola med delom – javni opomin.

TOZD TPP:

1. SREČKO ZUPANČIČ: – prinašanje alkohola v TOZD, neoprav. izostajanje iz dela – prenehanje delovnega razmerja.

2. VEŠNA MALEŠEV: – pet neopr. izostankov – prenehanje delovnega razmerja.

TOZD TSP:

1. MILKA MURATOVIČ: – štiri neoprav. izostanki – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo šest mesecev.

2. ROMAN BRAJDIČ: – sedem neopr. izostankov –

prenehanje delovnega razmerja.

3. STIPE AŠČIČ: – šest neopr. izostankov – prenehanje delovnega razmerja.

4. LUCA DAVIDOVIČ: – štirinajst neopr. izostankov – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo enega leta.

5. BORO ĐURĐEVIČ: – pet neopr. izostankov – prenehanje delovnega razmerja.

6. ANTON BOBNAR: – en neopr. izostanek – javni opomin.

7. ANTON MIRTič: – uživanje alkohola med delom – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo enega leta.

8. FANI KUCHAR: – uživanje alkohola med delom – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo enega leta.

Poceni, drago, predrago – v 10 letih

Razmerje med poprečnimi cenami in poprečnim osebnim dohodkom delavcev v združenem delu nam ponazarja kupno moč za nekatere življenjske potrebščine in storitve. O njej povzemamo iz podatkov Zavoda SRS za statistiko nekaj zanimivih navedb.

področje cen nas vsekakor vedno zanima, čeprav največkrat govorimo o nenehni rasti cen, pozabljamo pa, da hkrati rastejo tudi osebni dohodki. V zadnjih 10 letih so se poprečni OD delavcev povečali za več kot petkrat. Toda, kaj lahko kupimo s poprečnim mesečnim osebnim dohodkom – umim, dnevnim ali mesečnim? Statistika zajema podatke o popreč-

nih cenah, ki so računane iz cen, ki jih opazujejo mesečno v 14 večjih mestih v Sloveniji.

Medtem ko smo za poprečni urni osebni dohodek leta 1970 lahko kupili 1,11 kg riža, 4,97 črnega kruha ali 1,29 kg testenin z jajci, smo dobili lani za poprečni urni osebni dohodek 1,45 kg riža, 6,44 kg črnega kruha ali 1,94 kg testenin z jajci.

Do segljive količine mesnin so se od leta 1970 do 1979 iz leta v leto večale. Tudi mleka, surovega masla in sira je bilo mogoče lani kupiti za poprečni urni zaslužek več kot pred 10 leti. Medtem ko se je kupna moč za olje manj povečala, pa smo svinjske maсти lahko lani kupili s poprečnim urnim OD dvakrat več kot leta 1970. Pred 10 leti smo za poprečni urni zaslužek lahko kupili 20 dkg prave kave, lani pa le še 15 dkg. Sladkorja: leta 1970 2,68 kg, lani 2,90 kg.

Za en poprečni dnevni OD smo leta 1970 v Sloveniji lahko kupili 0,73 moške srajce iz poplina, 3,76 brisač iz frotirja in 0,58 nizkih ženskih čevljev, lani pa: 0,97 srajce, 5,11 brisač in le še 0,51 ženskih čevljev. Torej so se ženski čevlji dejansko podražili. Podplatenje moških čevljev in striženje sta šla v korak z višanjem poprečnih OD, pocenilo pa se je kemično čiščenje moške obleke. Za poprečni OD smo lani lahko kupili dva kavča, pred 10 leti pa le enega.

Kadrovske vesti

KADROVSKE VESTI september 80

TOZD TDP: prišli: Ivan SIVOJNIČ, Miodrag GAVRANOVIČ, Emil ČUČUK, Ana DAVIDOVIČ; odšli: Boško DJURDJEVIČ (samovoljno), Frančiška GLIVAR (smrt), Antun MANDARIČ (samovoljno), Kemal KRKIČ (samovoljno), Marjan MEDVED (disciplinska izključitev), Slavko HROVAT (invalidska upokojitev).

TOZD TVP: prišli: Jožica MIŠJAK, Savo STEVANOVIČ; odšli: Marija ZUPANČIČ (invalidska upokojitev), Ciril TRATNIK (disciplinska izključitev), Drago JAKŠE (invalidska upokojitev).

TOZD TSP: prišli: Ore IDŽANOVIČ, Anton DERGANČ; odšli: Ivan PEČAVER (sporazum), Jožica ŠMIDERER (samovoljno), Sonja MARC (poklicna rehabilitacija).

TOZD TGD: prišli: Lucija LEGAN

TOZD ŽAGA STPAŽA: prišli: Branko POPLAŠEN, Bogdan BRAJDIČ, Zdravko POGLAJEN; Odšli: Bogdan BRAJDIČ (samovoljno), Elko BRAJDIČ (samovoljno), Ivan KMET (samovoljno), Jože RAJER (samovoljno) Petar LISAC (samovoljno), Cazim BAČEVAC

(sporazum), Trivuna RADO-MIROVIČ (sporazum), Bojan BRAJDIČ (samovoljno), Slavko SLUGA (samovoljno).

TOZD TPI: odšli: Jože KMET (sporazum), Olga NOVAK (sporazum).

TOZD TES: prišli: Darinka ERBIDA

TOZD TAP: prišli: Darko FABJAN

TOZD TPP: odšli: Darinka FIDERŠEK (samovoljno), Tatjana ŽIBER (samovoljno), Janez KRALJ (samovoljno), Branko TURK (samovoljno), Marija BRULC (konec delovnega razmerja za določen čas), Marjan UCMAN (samovoljno), Anton KELVIŠAR (negativna ocena).

TOZD BLP: prišli: Blažo VUKIČEVIČ, Nail ČERIMAGIČ; odšli: Branko SEKULA (disciplinska izključitev), Aleksander SLAK (sporazum).

DSSS: prišli: Bogomir ZORMAN, Žarko KOVAČEVIČ, Marjeta JAKLIČ, Jelka BESEDNJAK, Majda STROJIN; odšli: Roman DULAR (invalidska upokojitev).

TOZD TKO: prišli: Branko BRAJKOVIČ; odšli: Branko BRAJKOVIČ (konec delovnega razmerja za določen čas).

ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO TOZD september 1980

TOZD	Moški	Ženske	Skupaj
TOZD TDP	150	219	369
TOZD TVP	123	182	305
TOZD TSP	177	166	343
TOZD TGD	41	47	88
TOZD ŽAGA	145	22	167
TOZD TPI	59	22	81
TOZD TES	101	25	126
TOZD TAP	85	53	138
TOZD TPP	130	82	212
TOZD BLP	79	36	115
DSSS	80	84	164
TOZD SIGMAT	80	29	109
TOZD TKO	57	26	83
TOZD LIPA	72	4	86
TOZD BOR	70	16	86
SKUPAJ	1459	1013	2472

Tudi za osebni avtomobil Zastava 750 se je kupna moč povečala: v letu 1970 smo morali za nakup tega avtomobila odšteti 12,6 poprečne mesečne plače, lani pa le še 7,2 – a na splošno mislimo, da so avtomobili zelo dragi. Bencina pa smo za poprečni urni zaslu-

žek dobili lani manj kot pred 10 leti. Tu bodo izračuni letos seveda postavljeni na glavo. Ob splošnih vsestranskih podražitvah in padcu realnih osebnih dohodkov bodo tudi sicer podatki za 1980 precej drugačni kot jih pove desetletno poprečje za čas od 1970 do 1979.

Glasilo „NOVOLES“ ureja uredniški odbor. Glavni, odgovorni in tehnični urednik Vanja Kastelic. Izdaja delovna organizacija „NOVOLES“, lesni kombinat Novo mesto – Straža. Naklada 2800 izv. Stavek, film in montaža: DITC, tozd Dolenjski list, Tisk: DITC, tozd Tiskarna Knjigotisk. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije št. 421 – 1/72 z dne 31. januarja 1978.